

مدرس:

خلیل عقیلی فرج

k.aghili.f@chmail.ir

تفسیر موضوعی قرآن کریم

جلسه پانزدهم

معادشناسی

پیامبر شناسی

الف) فلسفه رسالت: ارسال پیامبران چه دلیل و ضرورتی دارد؟

۱- ابلاغ پیام خداوند

۲- هدایت مردم به سوی رستگاری

۳- رفع اختلافات دینی و اجتماعی

۴- حاکمیت قسط و عدالت اجتماعی

ب) ویژگی های پیامبران:

- ۱- برگزیده شدن ◀ مفهوم «اصطفاء: برگزیدن»، همان شایستگی اولیه شخص است.
- ۲- عصمت ◀ به معنای عدم راهیافت گناه در اندیشه و رفتار است.

دلایل عصمت انبیا

- دلیل درون دینی
- دلیل تحلیلی-منطقی
- دلیل تاریخی

ج) خدمات پیامبران به مردم

۱- توسعه توحید باوری: پیامبران کوشیدند تا تفکر توحید و یگانگی خداوند را ترویج دهند.

۲- بالندگی اخلاقی جامعه: اعتقاد به خدایی که آگاه، توانا و منتقم است باعث مسئولیت پذیری و

پایبندی انسان ها به اخلاق و حقوق دیگران می شود.

◀ اخلاق در غیاب دین که «اخلاق سکولار» نامیده می شود، همیشه در سایه منافع مادی و اقتصادی معنا می شود.

۳- پیشگامان عرصه علم: پیامبران و ادیان الهی همواره مردم را به علم آموزی و دوری از جهل و

خرافات دعوت می کردند.

◀ حدود یک سوم آیات قرآن به موضوع معاد اختصاص یافته است.

مرگ ← حیات برزخی ← برپایی قیامت ← رفتن مردم به بهشت و جهنم

۱- مرگ سر آغاز ورود به جهان آخرت:

← مرگ در قرآن با واژه «توفی» به معنای «ستاندن کامل چیزی» آمده است.

الف) حتمی بودن مرگ: همه انسان ها در چرخه تولد، کودکی، جوانی، پیری و مرگ قرار دارند و هیچ

کس در این دنیا جاودانه نیست.

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ (زمر: ۳۲)

(ای پیامبر) تو حتما می میری و آنان (بقیه مردم) نیز خواهند مرد.

(ب) حالت خوش مومنان نیکوکارانہ:

مومنان و صالحان در هنگام مرگ خوشحال و شاد

ہستند۔ فرشتگان به هنگام گرفتن جان مومنان به آن ها سلام می کنند و ورود به بهشت را به ایشان

مژده می دهند.

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ... (فصلت: ۳۰)

افراد پاکی که فرشتگان جان آن ها را می ستانند و به ایشان می گویند: سلام بر شما...

ج) حالت درآلود بدکاران هنگام جان دادن: بدکاران با حسرت، عذاب و رنج فراوان از دنیا می روند و

این عذاب ناشی از چند چیز است:

➤ ناراحتی بابت حقیقت داشتن معاد و حساب و کتاب اعمال که تا قبل از مرگ آن را انکار می کردند.

➤ افسوس اموال و جایگاه از دست رفته و فانی دنیوی که سالها برایش تلاش کرده بودند.

➤ گرفتار شدن در تبعات گناهان و اعمال ناپسند.

➤ دوری از خانواده.

➤ رفتار خشن فرشتگان با بدکاران در هنگام مرگ.

۲- برزخ

← برزخ در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است. این عبارت در اصطلاح به جهانی پس از

مرگ و پیش از قیامت که مردگان تا زمان برپایی قیامت در آن جا به سر می برند.

◀ مومنان در بهشت برزخی و بدکاران در جهنم برزخی به سر می برند.

صلوات و تحیات
اللهم صل على محمد وآل محمد